

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-XI
GEOO11: Urban Geography

Day and Date: Tuesday, 02/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 What is the city called in Hindi?
a. City b. Gramnagar c. Mahanagar d. Kasaba
- 2 The word “ Urban” originated inlanguage.
1. German 2. American 3. Latin 4. Marathi
- 3 In 1901 made a remarkable work on the subject of “Urban places “
1. Taloyr 2. Richtofen 3. Bolashar 4. Stamp
- 4 In India, How much urban population density in per sq.km.
a. 100 b. 200 c. 300 d. More than 400
- 5 Which of the following is a safe place for urban settlement?
a. Mountain or hilltop b. Equatorial region c. River basin d. Plain
- 6 Which Indian city is known as the junction of roads?
a. Surat b. Simla c. Guwahati d. Nagpur
- 7 Which city is situated on the banks of river Ganga in India?
a. Allahabad b. Mirzapur c. Kolkata d. Jaipur
- 8 Mumbai has developed which industry?
a. Iron steel b. Sugar industry c. Paper industry d. Cotton textile industry
- 9 In which city is the Dharavi slum located?
a. Pune b. Mumbai c. Delhi d. Kolkata
- 10 What effect does the growing population of the city have on urban amenities?
a. Stress increases b. Reduces stress c. It doesn't matter d. None of this
- 11 On what concept is urban Structure based?
a. Migration b. Land use c. Industrial Development d. Trade
- 12 Which people live near trade centres and industrial centres?
a. Poor b. Middle class c. Rich d. Super rich

- 13 When was the Sector Theory of urban Morphology introduced?
a. 1923 b. 1939 c. 1947 d. 1960
- 14 -----theory is important to the scholars of settlement Geography.
a. Central place b. Continental drift c. Erosional d. All above
- 15 Central place theory is applicable to the many cities in -----
a. America b. China c. South Germany d. Bharat

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Particular nature of Urban Geography
- 2 Changeable nature of Urban Geography
- 3 Linear type of Urban situation
- 4 The sector theory

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Site and Situation approach of Urban Geography
- 2 Process of Urbanization
- 3 Function of Central Business District (C B D)
- 4 Delimitation of the Central Business District (C B D)

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the scope of Urban Geography
- 2 Explain the factors affecting Urbanization

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 नगराला हिंदी मध्ये काय म्हणतात?
अ. शहर ब. ग्रामनगर क. महानगर ड. कसबा
- 2 “Urban” हा शब्द मूळ..... भाषेतील आहे.
१. जर्मन २. अमेरिकन ३. लॅटिन ४. मराठी
- 3 सन १९०१ मध्येयांनी शहरावर महत्वपूर्ण लेखनकार्य केले.
१. टेलर २. रिचोफेन ३. ब्लॉशर ४. स्टॅम्प
- 4 भारतात नगराची लोकसंख्या घनता दर चौ. कि. मी. ला किती असते?
1.100 2.200 3.300 4.400
- 5 खालीलपैकी नागरी वसाहतीसाठी सुरक्षित स्थान कोणते?
अ. डोंगर किंवा टेकडी माथा ब. विषुववृत्तीय प्रदेश क. नदी चे खोरे ड. सपाट

- 6 भारतातील कोणते शहर रस्त्यांचे जंक्शन म्हणून ओळखले जाते
अ. सुरत ब. सिमला क. गुहाटी ड
- 7 भारतातील गंगा नदीच्या वळणावर कोणते शहर वसले आहे ?
अ. अलाहाबाद ब. मिर्झापूर क. कोलकाता ड.
- 8 मुंबईचा विकास कोणत्या उद्योगामुळे झाला आहे?
अ. लोह पोलाद ब. साखर उद्योग क. कागद उद्योग ड. सूती वस्त्रोद्योग
- 9 धारावी झोपडपट्टी कोणत्या शहरात आहे?
अ. पुणे ब. मुंबई क. दिल्ली ड. कोलकाता
- 10 शहरातील वाढत्या लोकसंख्येमुळे नागरी सुविधांवर काय परिणाम होतो?
अ. ताण वाढतो ब. ताण कमी होतो क. काही फरक पडत नाही ड. यापैकी नाही
- 11 नागरी संरचना कोणत्या संकल्पनेवर आधारित आहे?
अ. स्थलांतर ब. भूमी उपयोजन क. औद्योगिक विकास ड. व्यापार
- 12 व्यापारी केंद्र व औद्योगिक केंद्र यांच्या जवळ कोणते लोक राहतात?
अ. गरीब ब. मध्यमवर्गीय क. श्रीमंत ड. श्रीमंत
- 13 नागरी संरचनेचा त्रिज्या खंड सिद्धांत केव्हा मांडला?
अ. 1923 ब. 1939 क. 1947 ड. 1960
- 14 वसाहत भूगोलाच्या अभ्यासकांना -----हा सिद्धांत महत्त्वाचा आहे
अ. मध्यवर्ती स्थान ब. खंडवहन क. अपक्षय ड. वरील सर्व
- 15 मध्यवर्ती स्थान सिद्धांत.....मधील बहुतांश शहरांना लागू होतो
अ. अमेरिका ब. चीन क. द. जर्मनी ड. भारत

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नागरी भूगोलाचे स्थितीजन्य स्वरूप
- 2 नागरी भूगोलाचे परिवर्तनशील स्वरूप
- 3 नगराची रेषात्मक स्थिती
- 4 त्रिज्याखंड सिद्धांत

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नागरी भूगोलाचा स्थान व स्थिती दृष्टीकोन
- 2 नागरीकरण प्रक्रीया
- 3 केंद्रीय व्यापारी क्षेत्राचे कार्य
- 4 केंद्रीय व्यापारी क्षेत्राची सीमा निश्चिती

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नागरी भूगोलाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- 2 नागरीकरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-XI
GEOO11: Urban Geography

Day and Date: Tuesday, 02/05/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 नगराला हिंदी मध्ये काय म्हणतात?

अ. शहर ब. ग्रामनगर क. महानगर ड. कसबा

Option 4

2 “Urban” हा शब्द मूळ..... भाषेतील आहे.

१. जर्मन २. अमेरिकन ३. लॅटिन ४. मराठी

Option 3

3 सन १९०१ मध्येयांनी शहरावर महत्वपूर्ण लेखनकार्य केले.

१. टेलर २. रिचोफेन ३. ब्लॉशर ४. स्टॅम्प

Option 3

4 भारतात नगराची लोकसंख्या घनता दर चौ. कि. मी. ला किती असते?

1.100 2.200 3.300 4.400

Option 3

5 खालीलपैकी नागरी वसाहतीसाठी सुरक्षित स्थान कोणते?

अ. डोंगर किंवा टेकडी माथा ब. विषुववृत्तीय प्रदेश क. नदी चे खोरे ड. सपाट

Option 1

6 भारतातील कोणते शहर रस्त्यांचे जंक्शन म्हणून ओळखले जाते

अ. सुरत ब. सिमला क. गुहाटी ड

Option 4

7 भारतातील गंगा नदीच्या वळणावर कोणते शहर वसले आहे ?

अ. अलाहाबाद ब. मिर्झापूर क. कोलकाता ड.

Option 2

8 मुंबईचा विकास कोणत्या उद्योगामुळे झाला आहे?

अ. लोह पोलाद ब. साखर उद्योग क. कागद उद्योग ड. सूती वस्त्रोद्योग

Option 4

9 धारावी झोपडपट्टी कोणत्या शहरात आहे?

अ. पुणे ब. मुंबई क. दिल्ली ड. कोलकाता

Option 2

10 शहरातील वाढत्या लोकसंख्येमुळे नागरी सुविधांवर काय परिणाम होतो?

अ. ताण वाढतो ब. ताण कमी होतो क. काही फरक पडत नाही ड. यापैकी नाही

Option 1

11 नागरी संरचना कोणत्या संकल्पनेवर आधारित आहे?

अ. स्थलांतर ब. भूमी उपयोजन क. औद्योगिक विकास ड. व्यापार

Option 2

12 व्यापारी केंद्र व औद्योगिक केंद्र यांच्या जवळ कोणते लोक राहतात?

अ. गरीब ब. मध्यमवर्गीय क. श्रीमंत ड. श्रीमंत

Option 1

13 नागरी संरचनेचा त्रिज्या खंड सिद्धांत केव्हा मांडला?

अ. 1923 ब. 1939 क. 1947 ड. 1960

Option 2

14 वसाहत भूगोलाच्या अभ्यासकांना -----हा सिद्धांत महत्त्वाचा आहे
अ. मध्यवर्ती स्थान ब. खंडवहन क. अपक्षय ड. वरील सर्व

Option 1

15 मध्यवर्ती स्थान सिद्धांत.....मधील बहुतांश शहरांना लागू होतो
अ. अमेरिका ब. चीन क. द.जर्मनी ड. भारत

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 नागरी भूगोलाचे स्थितीजन्य स्वरूप

Ans:

2 नागरी भूगोलाचे परिवर्तनशील स्वरूप

Ans:

3 नगराची रेषात्मक स्थिती

Ans:

4 त्रिज्याखंड सिद्धांत

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 नागरी भूगोलाचा स्थान व स्थिती दृष्टीकोन

Ans:

2 नागरीकरण प्रक्रीया

Ans:

3 केंद्रीय व्यापारी क्षेत्राचे कार्य

Ans:

4 केंद्रीय व्यापारी क्षेत्राची सीमा निश्चिती

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 नागरी भूगोलाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Ans:

2 नागरीकरनावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा

Ans:
